

Kiertotalous Suomen työnantajayrityksissä

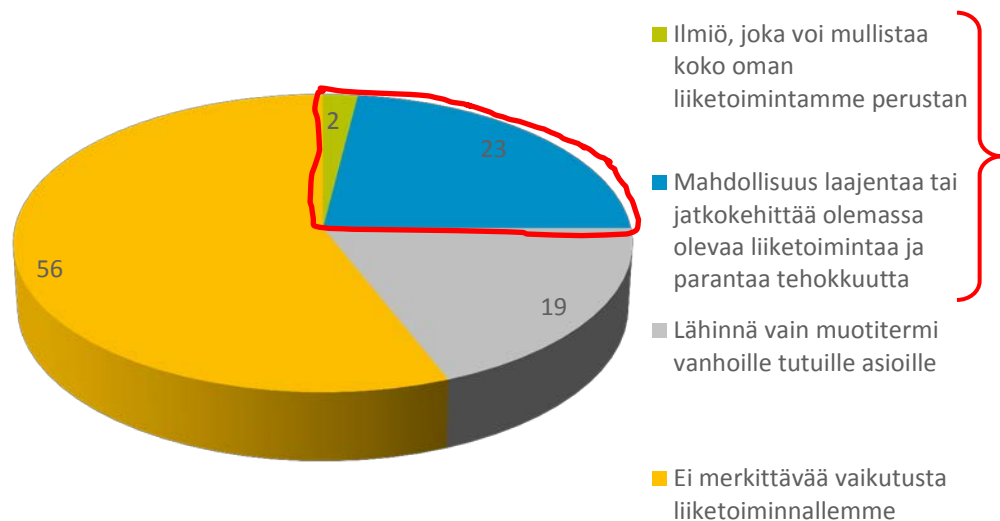
EK:n kyselytutkimuksen tulokset

3.12.2015

Yritykset hyvin kartalla kiertotaloudesta; bisnesmahdollisuus neljännekselle

- Kiertotalous käsitteenä oli ainakin jossain määrin tuttu 74 prosentille vastaajista
- Neljännes työnantajayrityksistä näkee kiertotaloudessa bisnesmahdollisuuksia (= jatkossa ”kiertotalousyritykset”)

Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten yrityksenne suhtautumista kiertotalouteen? % vastaajista

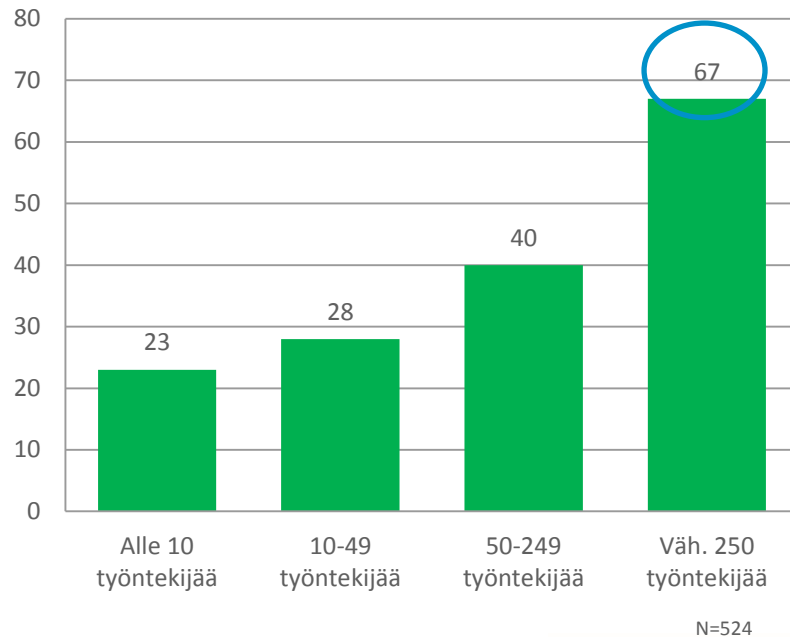

N=524

Todennäköisyys kiertotalouden hyödyntämiselle lisääntyy yrityskoon kasvaessa

- Suuryrityksistä kaksi kolmasosaa näkee kiertotaloudessa bisnesmahdollisuuksia
- Pk-yrityksissä kiertotalouden mahdollisuuksiin suhtaudutaan vielä maltillisemmin
- Teollisuuden ja palvelujen välillä erot melko pieniä

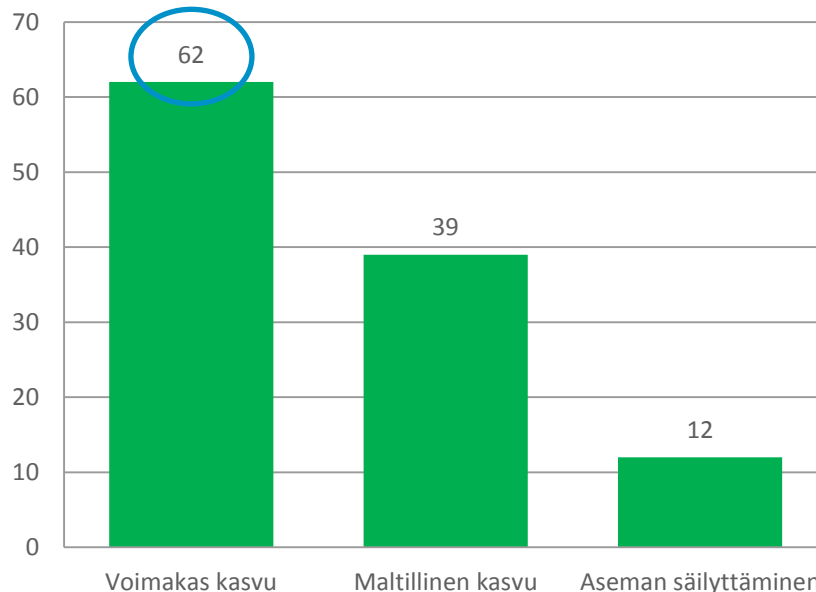
Kiertotalousyritykset eri kokoluokan yrityksissä
% vastaajista

Kasvuyritykset näkevät kiertotaloudessa bisnesmahdollisuuksia

- Lähes kaksi kolmasosaa voimakasta kasvua tavoittelevista yrityksistä näkee kiertotaloudessa bisnesmahdollisuuksia
 - Aseman säilyttämiseen pyrkivistä yrityksistä vain noin joka kymmenes on samaa mieltä
- Tulokset ovat odotettuja ja kuvastavat taloudessa käynnissä olevaa muutosta

Kiertotalousyritykset kasvutavoitteiltaan erilaisissa yrityksissä *), % vastaajista

N=524

*) Tutkimuksessa voimakas kasvu tarkoittaa väh. 30 %:n ja maltillinen kasvu väh. 10%:n vuosittaista liikevaihdon kasvutavoitetta.

Kiertotalous mahdollisuus kaupungeissa ja maaseudulla

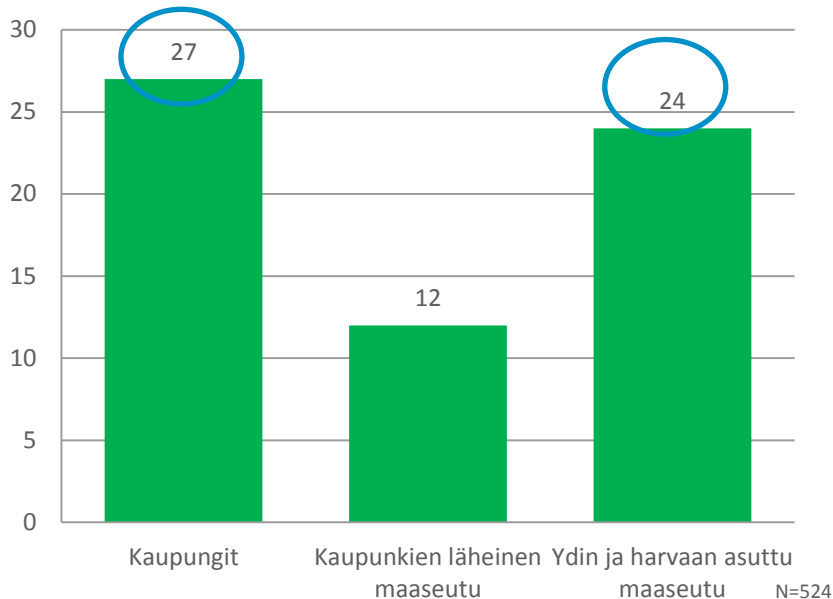
Kaupungeissa

- väestön määrä lisää painetta jätteen ja hävikin pienentämiselle sekä
- väestön korkea koulutustaso ja matalampi ikä näkyvät ympäristötietoisuudessa ja kulutuskäyttäytymisessä

Ydin- ja harvaan asutulla maaseudulla asiaa selittää

- pyrkimys luonnonvarojen tehokkaampaan käyttöön ja
- uusien tulonlähteiden löytämiseen

Kiertotalousyritykset eri aluetyypeillä*)
% vastaajista

*Tutkimuksessa yritykset jaettiin kotikuntansa mukaan kolmeen ryhmään. Ryhmittely perustuu maaseudun kolmijakoon, jota hyödynnetään yleisesti mm. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmassa.

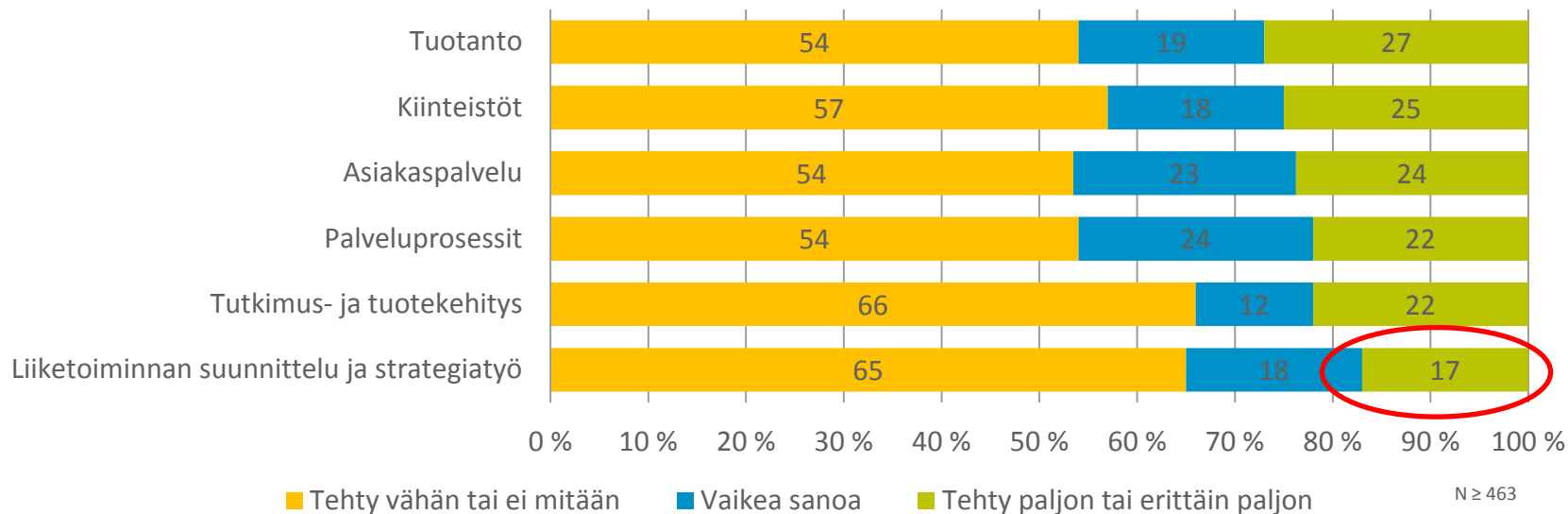
Elinkeinoelämän keskusliitto

Kiertotalouteen liittyvä toiminta yrityksissä

Kiertotalouteen liittyviä toimenpiteitä tehty vielä vähän – erityisesti suunnittelu ja strategiatyössä

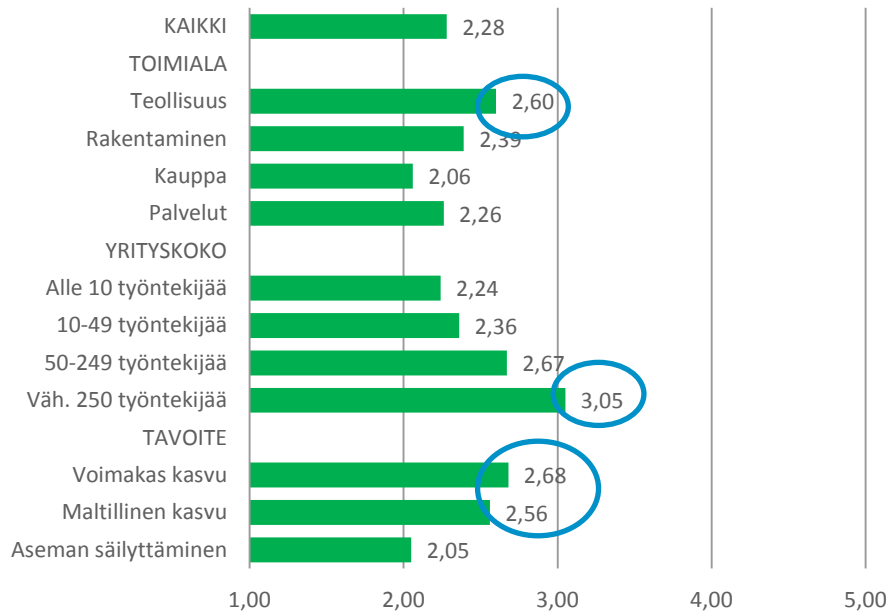
Kiertotalouteen liittyvien toimenpiteiden yleisyys yritystoiminnan eri osa-alueilla,
% vastaajista

Yritysten aktiivisuudessa eroja

- Teollisuudessa tehty toimialoista useimmin kiertotalouteen liittyviä toimenpiteitä omassa yrityksessä
- Suuryritykset edelläkävijöitä
- Aseman säilyttäjät passiivisimpia

Aktiivisuus kiertotaloustoimenpiteissä erilaisissa yrityksissä *), ka. asteikolla 1-5: 1=ei ole tehty mitään, 5=tehty erittäin paljon

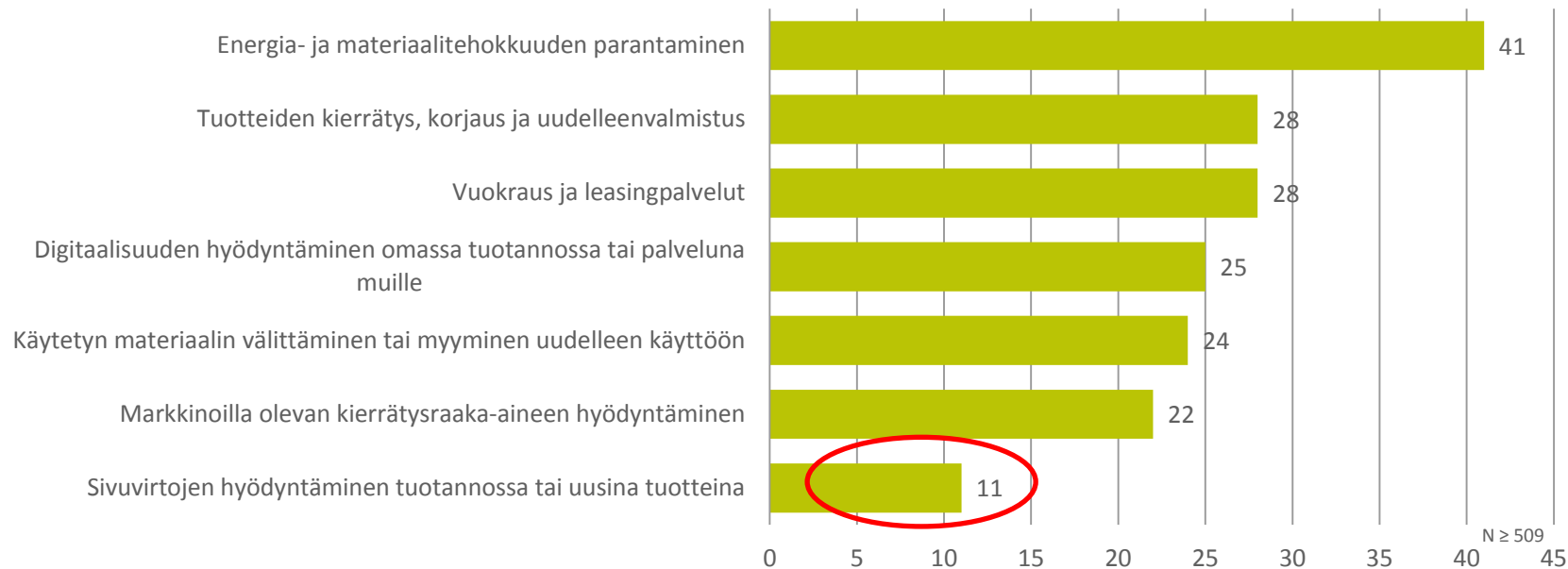

*Kuvassa on esitetty kiertotalouteen liittyvistä toimenpiteistä muodostetun summamuuttujan keskiarvot eri vastaajaryhmissä.

N = 451

Energia- ja materiaalitehokkuuden parantamisessa eniten liiketoimintamahdollisuuksia – sivuvirtojen hyödyntäminen vähäistä

Kiertotalouteen liittyvät liiketoimintamahdollisuudet, % vastaajista

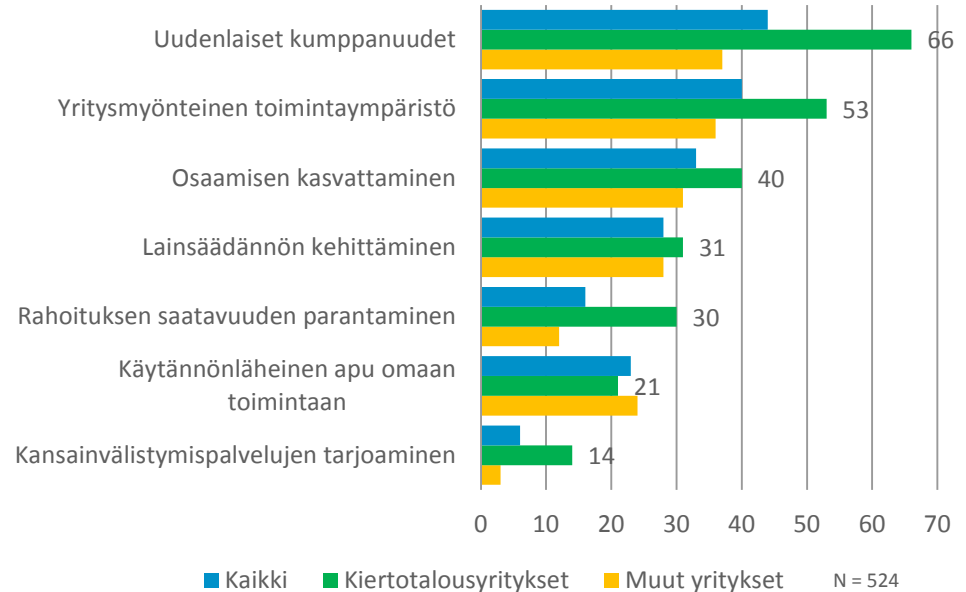

Kiertotalouden edistäminen

Kumppanuudesta ja yritysmyönteisyydestä vauhtia kiertotalouteen

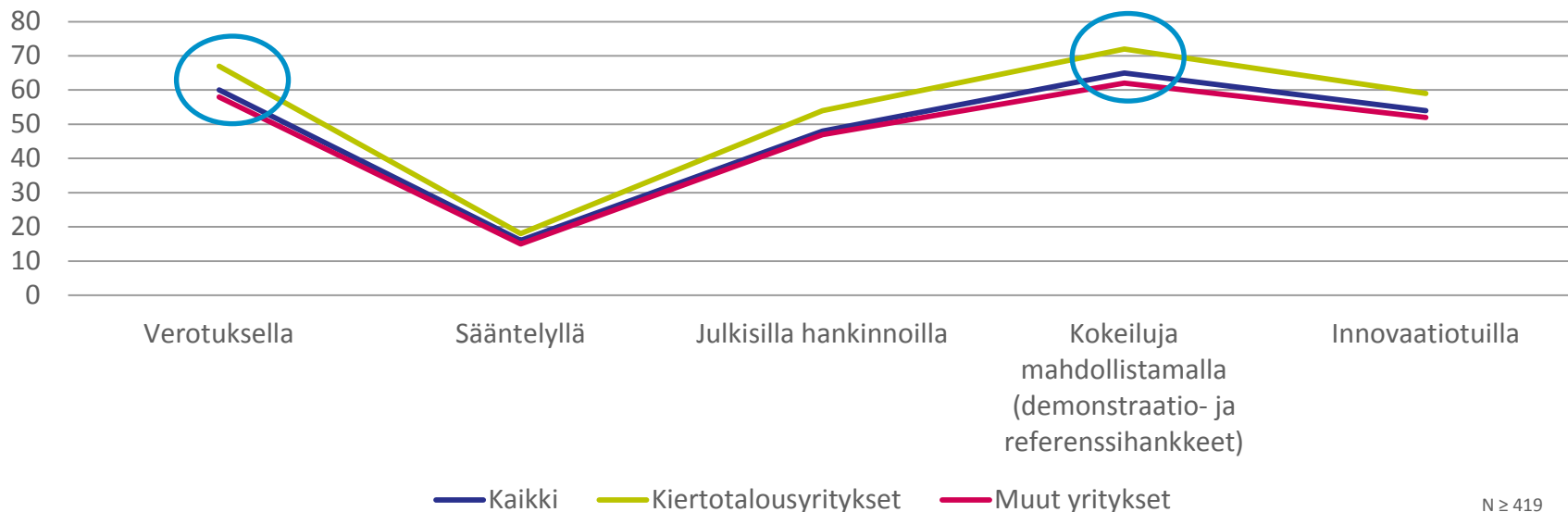
- Yritykset pitävät tehokkaimpana keinona kiertotalouden edistämässä yksityisen ja julkisen sektorin, pienten ja suurten yritysten sekä eri toimialojen välisen yhteistyön syventämistä
- Yritykset toivovat myös nykyistä houkuttelevampaa investointiympäristöä ja poliittisten päätösten ennakoitavuutta (yritysmyönteinen toimintaympäristö)

Suosituimmat keinot kiertotalouden edistämässä, % vastaajista (mahdollisuus valita useampi)

Yritysmyönteinen verotus ja kokeilujen mahdollistaminen poliittisten päättäjien tehokkaimmat keinot kiertotalouden edistämässä

Tiettyjen keinojen tehokkuus kiertotalouteen liittyvän liiketoiminnan edistämässä,
% vastaajista (osuus, joka piti keinoja tehokkaina)

N ≥ 419

Yhteenveto

Kasvu ja toiminnan tehostaminen kiertotalouden vauhdittajina

1. Kiertotalousyrityksiä on suhteellisesti eniten kasvuhakuisissa työnantajayrityksissä ja suuryhtiöissä

- Luonnonvarojen niukkuus, ympäristötietoisuuden lisääntyminen sekä kulutustottumusten muutos luo uusia kasvumahdollisuuksia
- Hyödyntämätöntä potentiaalia löytyy etenkin pk-sektorilta – miten pk-yritykset saadaan mukaan kasvuun?

2. Kiertotalous tarjoaa liiketoimintamahdollisuuksia laajasti myös ruuhka-Suomen ulkopuolella

- Yrityksen sijainti oli yrityksen kasvuhakuisuuden lisäksi toinen kiertotalous-yritystoimintaa selittävästä tekijöistä
- Alueiden erilaiset väestö- ja yritysraenteet selittänevät ainakin osittain tuloksia
- Esimerkiksi cleantech-liiketoimintaan verrattuna kiertotalousbisnes ei ole – ainakaan toistaiseksi – yhtä vientivetoista, vaan liiketoiminnan kasvun edellytyksiä nähdään myös kotimarkkinoilla ja alueellisesti

Kiertotalouden mahdollisuudet tunnistetaan, mutta käytännön liiketoiminta ottaa vielä ensiaskeleitaan

3. Kiertotalouteen liittyviä toimenpiteitä omassa yritystoiminnassa on tehty vielä suhteellisen vähän

- Suuryritykset ja teollisuus pisimmällä käytännön toimenpiteiden toteuttamisessa → uudistuminen käynnissä myös kiertotalouden keinoin
- Kiertotalouskysymyksiä otetaan vielä melko harvoin huomioon yrityksen johtamisessa tai suunnittelutyössä → todellisen muutoksen aikaansaaminen edellyttää kiertotalouden linkittämistä yrityksen strategiatyöhön

4. Energia- ja materiaalitehokkuudessa nähdään eniten liiketoimintamahdollisuuksia

- Esimerkiksi omien sivuvirtojen hyödyntäminen tuotannossa tai uusina tuotteina on vielä harvinaista ja siihen liittyviä tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuuksia pidetään verrattain pieninä

Kumppanuuden ja kokeilujen kautta lisää kiertotalousyrityksiä

5. Uudenlaiset kumppanuudet ja yritysmyönteinen toimintaympäristö kiertotalouden kasvualustana

- Yritykset pitävät eri toimialojen poikkileikkaavaa yhteistyötä sekä elinkaaren eri vaiheissa olevien yritysten verkostoitumista tärkeänä kiertotalouden edistämisessä
- Lisäksi yritykset korostavat päätöksenteon yrityslähtöisyyden eli ennakoitavan ja johdonmukaisen toimintakulttuurin merkitystä

6. Yritysmyönteinen verotus ja kokeilujen mahdollistaminen poliittisten päättäjien tehokkaimmat keinot kiertotalouteen liittyvän liiketoiminnan edistämisessä

- Hallitusohjelmassa mainittu kokeilukulttuurin kehittäminen saa tutkimuksesta taustatukea
- Työnantajien avoimissa vastauksissa korostuivat mm. työlainsäädännön ja –markkinoiden joustavoittaminen, verotuksen parantaminen, hallinnollisen taakan ja sääntelyn purkaminen sekä lupaprosessien sujuvoittaminen keinoina myös kiertotalouden edistämisessä (ja edellä mainitun kokeilukulttuurin luomisessa)
- Kiertotalousyritykset ja muut työnantajayritykset olivat keinoista melko yksimielisiä

Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimuksesta

- Tutkimuksen aineisto kerättiin marraskuussa 2015
- Tutkimukseen vastasi yhteensä 524 yritystä.
- Aineiston analysoimisessa hyödynnettiin yrityskoon mukaan laskettuja painokertoimia, joiden ansiosta tutkimuksen tulokset ovat yleistettävissä Suomen työnantajayritysten kokonaispopulaatioon.
- Tulokset ovat luonteeltaan suuntaa-antavia.

Liite: Logistisen regressioanalyysin tulokset

selitettävä muuttuja: kiertotalousyrietykset vs. muut yritykset

Muuttujat	B	S.E	p-arvo	Muuttujat	Muuttujien kuvaus
Vastaajan asema	-0,126	0,253	0,620	Vastaajan asema	Palkkajohtaja tai asiantuntija / Omistajayrittäjä
Toimiala			0,140	Toimiala	Teollisuus (referenssiryhmä)
Toimiala (1)	-0,251	0,499	0,615	Toimiala (1)	Rakentaminen
Toimiala (2)	0,525	0,466	0,259	Toimiala (2)	Kauppa
Toimiala (3)	-0,141	0,404	0,727	Toimiala (3)	Palvelut
Yrityskoko			0,622	Yrityskoko	Alle 10 työntekijää (referenssiryhmä)
Yrityskoko (1)	0,177	0,305	0,561	Yrityskoko (1)	10-49 työntekijää
Yrityskoko (2)	-0,354	0,608	0,560	Yrityskoko (2)	50-249 työntekijää
Yrityskoko (3)	-1,237	1,270	0,330	Yrityskoko (3)	Väh. 250 työntekijää
Toimintavaihe			0,549	Toimintavaihe	Alku- tai kasvuvaihe (referenssiryhmä)
Toimintavaihe (1)	0,424	0,387	0,274	Toimintavaihe (1)	Vakaan toiminnan vaihe
Toimintavaihe (2)	0,379	0,452	0,402	Toimintavaihe (2)	Omistajanvaihdos tai muu muutosvaihe
Kasvutavoite			0,000**	Kasvutavoite	Voimakas kasvu (referenssiryhmä)
Kasvutavoite (1)	0,985	0,538	0,067*	Kasvutavoite (1)	Maltillinen kasvu
Kasvutavoite (2)	2,505	0,572	0,000**	Kasvutavoite (2)	Aseman säilyttäminen
Vienti	-0,275	0,490	0,574	Vienti	Kotimarkkinayritys / Vientiyritys
Suuralue			0,744	Suuralue	Uusimaa (referenssiryhmä)
Suuralue (1)	-0,246	0,398	0,536	Suuralue (1)	Etelä-Suomi
Suuralue (2)	-0,098	0,311	0,753	Suuralue (2)	Länsi-Suomi
Suuralue (3)	-0,346	0,341	0,311	Suuralue (3)	Itä- ja Pohjois-Suomi
Alueyyppi				Alueyyppi	Kaupungit (referenssiryhmä)
Alueyyppi (1)	1,296	0,456	0,016**	Alueyyppi (1)	Kaupunkien läheinen maaseutu
Alueyyppi (2)	-0,004	0,304	0,004**	Alueyyppi (2)	Ydin ja harvaan asuttu maaseutu

Mallin $\chi^2 = 0,000$ df=17 N=524 ** p<0,05 * p<0,10

Kiitos!